

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Werkinstructie coronaprik Instellingen met medische dienst

Deze werkinstructie is opgesteld door het RIVM in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, GGD GHOR Nederland, VGN, Verenso, ActiZ, NVAVG, V&VN, DJI, Zorgthuisnl, de Nederlandse ggz en de Branchevereniging Kleinschalige Zorg

16 september 2024

LET OP: De UITVOERINGSRICHTLIJN COVID-19 vaccinatie wordt voor de start van de najaarsronde aangepast

LET OP: START VACCINATIE VANAF 16 SEPTEMBER 2024

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding — 3**
- 2 Doelgroep — 3**
- 3 Selecteren, uitnodigen, vaccineren en registreren — 3**
- 4 Route A: De instelling vaccineert — 3**
- 5 Route B: Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling — 8**
- 6 Meer informatie — 9**

Dit is een uitgave van:
**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
Nederland
www.rivm.nl

1 Inleiding

In deze werkinstructie informeren wij u over de route voor de coronaprik voor instellingen met medische dienst.

Op 04 april 2024 heeft door de minister van VWS, besluitvorming plaatsgevonden over een nieuwe vaccinatieronde COVID-19 in het najaar. De minister van VWS heeft besloten om het advies van de Gezondheidsraad om in het najaar van 2024 een nieuwe vaccinatieronde te organiseren voor risicogroepen en zorgmedewerkers over te nemen.

Vanaf 16 september 2024 kunnen instellingen met eigen medische dienst hun bewoners vaccineren.

2 Doelgroep

Mensen die een hoger risico lopen om ernstig ziek te worden door corona kunnen dit najaar een coronaprik krijgen. De coronaprik brengt de bescherming op peil tegen ziekenhuisopname of overlijden door corona. Dat is belangrijk omdat het coronavirus er nog steeds is en in het najaar en de winter weer kan opleven.

Voor instellingen betreft het:

- alle bewoners van instellingen voor langdurige zorg vanaf 18 jaar;
- alle bewoners van verpleeghuizen vanaf 18 jaar;
- mensen die in aanmerking komen voor de grieprik vanaf 18 jaar.

Ook kinderen uit de medisch-hoogrisicogroep komen in aanmerking. Zie voor de indicatiecriteria en de algemene vaccinatiestrategie [de uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

De najaarsronde loopt van 16 september tot en met 6 december 2024.

3 Selecteren, uitnodigen, vaccineren en registreren

Voor het vaccineren van bewoners van instellingen met medische dienst zijn 2 routes beschikbaar:

- A. De instelling vaccineert zelf;
- B. Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling.

4 Route A: De instelling vaccineert

Stap 1: Deskundigheid personeel

Zorg ervoor dat personeel deskundig is om deze COVID-19-vaccinatie te kunnen toedienen. Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#), de [e-learning](#) en de [website van het RIVM](#).

Stap 2: Selecteren en uitnodigen

De medische dienst van de (zorg)instelling inventariseert welke bewoners in aanmerking komen voor de coronaprik en de instelling

nodigt deze bewoners uit. U kunt uw bewoners uitnodigen door middel van de uitnodigingsbrief met de bijbehorende bijlagen. U ontvangt de uitnodigingsbrief vanuit uw brancheorganisatie. U kunt de uitnodiging zowel digitaal (pdf) als geprint verstrekken.

Het is mogelijk dat bewoners ook een uitnodigingsbrief van het RIVM ontvangen, met daarin een ingeplande afspraak. Deze brief kunnen zij weggooien, tenzij de bewoner zelf naar de priklocatie van de GGD wil gaan om zich daar te laten vaccineren.

Uitnodigingsmateriaal naast de instellingsuitnodiging:

- Informatieblad coronaprik
- Informatie over registratie
- Toestemmingsformulier

Deze informatie is ook te vinden op de website van het RIVM: [COVID-19-vaccinatie bewoners zorginstellingen | RIVM](#)

Toestemmingsverklaringen

Toestemming voor vaccinatie

De bewoner dient toestemming te geven voor de coronaprik. De toestemming wordt door de arts genoteerd in het (medisch) dossier van de bewoner. Als de bewoner in het verleden al toestemming heeft gegeven voor een coronaprik met een mRNA-vaccin, dan geldt deze toestemming nog steeds totdat de bewoner deze intrekt.

Meer informatie over de coronaprik leest u op: www.rivm.nl/coronaprik.

Toestemming uitwisseling vaccinatiegegevens

Ook voor de uitwisseling van vaccinatiegegevens met het RIVM dient de bewoner toestemming te geven. Het RIVM gebruikt de vaccinatiegegevens om te monitoren hoeveel mensen een vaccinatie hebben gekregen, onderzoek uit te voeren naar de werkzaamheid van het vaccin, en in samenwerking met Bijwerkingencentrum Lareb bijwerkingen te onderzoeken.

Heeft de bewoner in het verleden al toestemming gegeven voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM? Dan is deze toestemming geldig totdat de bewoner deze intrekt.

Meer informatie hierover leest u op: rivm.nl/corona/coronaprik/registratie-privacy.

Toestemming voor vaccinatie wettelijk vertegenwoordiger

Als wettelijk vertegenwoordiger moet u toestemming geven voor de coronaprik van uw naaste. De toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger wordt door de arts genoteerd in het (medisch) dossier van uw naaste. Als er namens de wettelijk vertegenwoordiger in het verleden al toestemming is gegeven voor een coronaprik met een mRNA-vaccin, dan geldt deze toestemming nog steeds totdat u deze intrekt.

Meer informatie over de coronaprik leest u op: www.rivm.nl/coronaprik.

Toestemming uitwisseling vaccinatiegegevens wettelijk vertegenwoordiger

Ook voor de uitwisseling van vaccinatiegegevens van de naaste met het RIVM dient de wettelijk vertegenwoordiger toestemming te geven. Het RIVM gebruikt de vaccinatiegegevens om te monitoren hoeveel mensen

een vaccinatie hebben gekregen, onderzoek uit te voeren naar de werkzaamheid van het vaccin, en in samenwerking met Bijwerkingencentrum Lareb bijwerkingen te onderzoeken. Is namens de wettelijk vertegenwoordiger in het verleden al toestemming gegeven voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM? Dan is deze toestemming geldig totdat u deze intrekt.

Meer informatie hierover leest u op:

rivm.nl/corona/coronaprik/registratie-privacy.

Toestemming en informatieverstrekking minderjarigen

Informatie is te vinden in de LCI-richtlijn: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#)

Overig

De zorgverlener kan gewezen worden door de eigen instelling op de eigen interne procedure voor het uitvoeren van een medische behandeling en het vragen van toestemming op grond van de Wgbo.

Dienen bewoners die zich hebben gevestigd in een (zorg)instelling, NA de laatste COVID-19 vaccinatieronde (m.a.w. nog geen COVID-19 vaccinatieronde hebben meegemaakt in deze (zorg)instelling), een toestemmingsformulier in te vullen (of hun wettelijk vertegenwoordiger) evenals nieuwe toekomstige bewoners?

Het geven van toestemming voor een vaccinatie is persoonsgebonden. Iedere nieuwe bewoner die in aanmerking komt voor een vaccinatie, zal daarom toestemming moeten geven voordat de vaccinatie gezet mag worden.

Een uitzondering hierop kan zijn dat de nieuwe bewoner zijn medisch gegevens heeft laten doorsturen naar de nieuwe (zorg)instelling, inclusief een ondertekend toestemmingsformulier voor vaccinatie. Voor de volledigheid is het echter te adviseren de nieuwe bewoner of diens wettelijk vertegenwoordiger om toestemming voor de vaccinatie te vragen.

Stap 3: Bestellen

Via de bestelapplicatie van het RIVM kan het mRNA-vaccin van Pfizer/BioNTech voor 12+ besteld worden. Voor het bestellen van vaccins voor kinderen (6 maanden tot en met 4 jaar en 5 tot en met 11 jaar) kan contact opgenomen worden met de afdeling Support van het RIVM.

Vanaf 2 september 2024 is de bestelapplicatie voor de COVID-19 najaarscampagne gereed voor instellingen met medische dienst.

Vanaf 9 september 2024 is de eerste levering van vaccins mogelijk voor instellingen met medische dienst. Er kan dagelijks worden besteld. De eerstvolgende levermogelijkheid is 3 werkdagen na de dag dat er besteld is.

In de bestelapplicatie kan tijdens het bestellen een leverdag worden gekozen uit de beschikbare sloten (wanneer een leverdag vol zit kan deze niet meer gekozen worden). Het is ook mogelijk een leverdatum verder in de toekomst te kiezen.

Bij het bestellen van COVID-19 vaccins via de bestelapplicatie wordt het toebehoren automatisch berekend en toegevoegd aan de bestelling. In de bestelapplicatie is het mogelijk het aantal toebehoren naar beneden aan te passen.

Bestellen op:	Eerst mogelijke levering op:
maandag	donderdag
dinsdag	vrijdag
woensdag	maandag
donderdag	dinsdag
vrijdag	woensdag

COVID-19 vaccins gelijktijdig ontvangen met grieprik vaccins (hoofdlevering)

(Zorg)instellingen met medische dienst kunnen contact opnemen met het RIVM voor het bekijken van de mogelijkheid om gelijktijdig COVID-19 vaccins te ontvangen met de grieprik vaccins (hoofdlevering).

Aandachtspunten:

- Wanneer gelijktijdig de grieprik gezet gaat worden bij bewoners van de instelling dient men rekening te houden met voldoende koelkastcapaciteit voor de opslag van de vaccins;
- Het griepvaccin wordt later geleverd dan het COVID-19-vaccin;
- Er is geen duidelijke seizoenstrend voor SARS-CoV-2. Hoe langer men wacht met het toedienen van het COVID-19-vaccin, hoe groter de kans dat mensen toch al een SARS-CoV-2-infectie oplopen. Het advies voor bewoners van zorginstellingen is om de COVID-19-vaccinatie niet uit te stellen tot het griepvaccin geleverd kan worden en bij voorkeur zo vroeg mogelijk te geven.

Vanaf week 40 (maandag 30 september) is de hoofdlevering van het griepvaccin en kan (indien instelling dat zou willen) ook vanaf deze datum het COVID-19 vaccin ontvangen worden.

Mail: support.lcc@rivm.nl

Tel: 088-6898900 optie 1

Bereikbaar op werkdagen van 8.30- 17 uur.

Stap 4: Levering vaccins en toebehoren

Bewaren en distribueren naar andere locaties

Het vaccin is bij de logistiek dienstverlener bij -90°C tot -60°C opgeslagen en wordt kort voor levering ontdooid. Op dat moment gaat de periode van 10 weken (70 dagen) van de houdbaarheidsdatum in. Als het vaccin is geleverd aan de uitvoerende organisatie, is per verpakking aangegeven vóór welk tijdstip de vaccins gebruikt moeten worden, indien bewaard bij 2-8°C.

Hierin staan ook de eisen beschreven voor ontvangst en opslag van vaccins, (het gebruik van) medicijnkoelkasten en koelboxen en hoe om te gaan met afval.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Stap 5: Vaccineren

Personen die in aanmerking komen voor een coronaprik krijgen één dosis van het mRNA-vaccin aangeboden van BioNTech/Pfizer. Ongeacht aantal en soort eerder gegeven vaccin(s).

De instellingen kunnen starten met vaccineren vanaf maandag 16 september 2024, nadat ze de vaccins hebben ontvangen en de aangepaste uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie is gepubliceerd.

Interval

Na de vorige COVID-19 vaccinatie wordt bij voorkeur een interval van 6 maanden of langer aangehouden, maar ten minste 3 maanden (12 weken). Hoewel een vaccinatie kort (<6 maanden) na een infectie weinig extra bescherming biedt, kan vaccinatie wel overwogen worden. Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Interval met andere vaccins

Bij toediening van een COVID-19-vaccin hoeft geen interval gehanteerd te worden met andere vaccins, bijvoorbeeld uit het Rijksvaccinatieprogramma, de griep- of pneumokokkenvaccinatie en reizigersvaccinaties. Het gelijktijdig toedienen heeft geen invloed op de immunogeniciteit of reactogeniciteit van de vaccins. Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Veilige naalden

Aan instellingen levert het RIVM de spuit/naald-combinatie Sol-M ULDS /BD Eclipse safety needle. Dit is een veilige spuit/naald-combinatie.

Flacons

Monovalent vaccin met grijze dop voor de coronaprik

Het kant-en-klaar vaccin Comirnaty Omicron JN.1 (leeftijd 12+ jaar) wordt geleverd in een multidoses glazen vaccinflacon voor het gereedmaken van zes doses vaccin van 0,3 ml. Het vaccin is kant-en-klaar, er hoeft geen oplosvloeistof te worden toegevoegd.

Monovalent vaccin met blauwe dop voor de coronaprik

Het kant-en-klaar vaccin Comirnaty Omicron JN.1 (leeftijd 5 jaar – 11 jaar) wordt geleverd in een multidoses glazen vaccinflacon voor het gereedmaken van zes doses vaccin van 0,3 ml. Het vaccin is kant-en-klaar, er hoeft geen oplosvloeistof te worden toegevoegd.

Monovalent vaccin met gele dop voor de coronaprik

Het vaccin Comirnaty Omicron JN.1 (leeftijd 6 maanden – 4 jaar) wordt geleverd in een multidoses glazen vaccinflacon voor het gereedmaken van drie doses vaccin van 0,3 ml. Het vaccin is niet kant-en-klaar. Aan het vaccin moet 1,1 ml oplosvloeistof worden toegevoegd. Kijk voor alle handelingen bij de COVID-19-vaccinatie in de [LCI-richtlijn](#). Tevens is een [e-learning](#) voor uitvoerders beschikbaar. Kijk voor alle handelingen bij het klaarmaken van het vaccin in de werkinstructies van de uitvoeringsrichtlijn: [Werkinstructies klaarmaken vaccin | LCI richtlijnen \(rivm.nl\)](#)

Nazorg & bijwerkingen COVID-19 vaccinatie

Het leveren van nazorg: alle gevaccineerde bewoners dienen na vaccinatietoediening 15 minuten geobserveerd te worden in aanwezigheid van een bevoegde professional. Het EMA heeft 15 minuten observatieperiode in de productinformatie opgenomen¹.

Na de COVID-19-vaccinatie kunnen [bijwerkingen](#) optreden zoals pijn op de prikplek en je een paar dagen niet lekker voelen. Bijwerkingen ontstaan omdat een vaccinatie het afweersysteem van je lichaam aan het werk zet. Ze gaan meestal vanzelf weer over binnen 3 dagen, maar kunnen wel vervelend zijn. Ernstige bijwerkingen treden bijna niet op. Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Ernstige of onverwachte bijwerkingen dienen gemeld te worden bij het Bijwerkingencentrum Lareb. Zij monitoren voortdurend.

Stap 6: Registreren

Registreren

De coronaprik moet geregistreerd worden in het medisch dossier van de bewoner. In verpleeghuizen is dit veelal het elektronisch patiënten (of cliënten) dossier (EPD/ECD) en in de gehandicaptenzorg wordt gebruik gemaakt van het elektronisch voorschrijfsysteem (EVS).

Aandachtspunten bij registratie

- Is het niet mogelijk om vanuit uw bronsysteem gegevens uit te wisselen met het RIVM? Dan dient u hiervoor de BRBA-app te gebruiken. Let op: de [BRBA-app](#) is enkel bedoeld voor uitwisseling van gegevens met het RIVM en slaat geen data op. Daarmee is de BRBA-app geen bronsysteem. U dient daarom alsnog de coronaprik te registreren in het medisch dossier van de bewoner. Twijfelt u of uw bronsysteem gegevens kan doorleveren aan het RIVM? Neemt u dan contact op met de leverancier van uw systeem.
- Er hoeft geen vaccinatielabel toegepast te worden. Het RIVM labelt zelf in CIMS.

N.B. Indien de bewoner de toestemming aanpast van wel naar geen toestemming of vice versa dan moet dit ook worden aangepast in het dossier.

5 Route B: Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling

In het geval van onvoorziene problematiek of een zeer beperkt aantal bewoners kan gezocht worden naar een oplossing voor het vaccineren in afstemming met de regionale GGD. Neem hiervoor contact op met uw regionale GGD.

¹ In geval dat er al sprake is van een anafylactische reactie na een ander vaccin, medicijn, wespenteek, bijensteeek of voedingsmiddel geldt een observatieperiode van 30 minuten na vaccinatie.

6 Meer informatie

Meer informatie voor het publiek is te vinden op de website van het RIVM.

Instellingen met uitvoeringsvragen kunnen terecht bij de helpdesk van het RIVM via nummer: 088-6898900. Hierbij zijn de volgende keuzeropties beschikbaar:

- **Beloptie 1 voor logistieke vragen, cold chain-incidenten en productmeldingen:** vragen over het bestellen van vaccins, vaccinlevering, vaccinbeheer, productklachten en vaccin-incidenten. Productmeldingen kunnen worden gedaan door een e-mail voorzien van foto's te sturen naar support.lcc@rivm.nl. Voor urgente situaties bij uitzonderlijke vaccinincidenten is een noodnummer beschikbaar. Het noodnummer is bereikbaar tussen 17:00-20:00 uur. Mocht u daar gebruik van moeten maken, luister dan het gehele bericht onder beloptie 1 voor professionals af.
- **Beloptie 2 voor medisch-inhoudelijke vragen:** voor alle medisch-inhoudelijke vragen waarop het antwoord niet te vinden is in deze uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie of op de webpagina [COVID-19-vaccinatie voor professionals](#) op de RIVM-website. Vragen kunnen per email worden gesteld via lci.voorwacht@rivm.nl. Daarnaast is de LCI voor calamiteiten 24/7 bereikbaar voor de dienstdoende arts IZB.
- **Beloptie 3 voor registratievragen:** voor het opvragen van vaccinatiegegevens, voor zover in CIMS geregistreerd. Vragen kunnen gesteld worden via cimsbeheer@rivm.nl.